

ALGEMENE LEVERINGS- EN BETALINGSVOORWAARDEN

Edith Brocken Ergo & Arbeid gevestigd te Den Haag

Artikel 1. Definities

In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder

Opdrachtnemer: Edith Brocken Ergo & Arbeid

Opdrachtgever: de wederpartij van Opdrachtnemer.

Artikel 2. Toepasselijkheid van deze voorwaarden

1. Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen, overeenkomsten, offertes, werkzaamheden en adviezen waarbij Opdrachtnemer goederen en/of diensten van welke aard ook aan Opdrachtgever levert, ook indien deze goederen of diensten niet (nader) in deze voorwaarden zijn omschreven. Afwijkingen op deze algemene voorwaarden zijn slechts geldig indien deze uitdrukkelijk schriftelijk zijn overeengekomen.
2. Toepasselijkheid van eventuele inkoop of andere voorwaarden van Opdrachtgever wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.
3. Indien enige bepaling van deze algemene voorwaarden nietig is of vernietigd wordt, zullen de overige bepalingen van deze algemene voorwaarden volledig van kracht blijven en zullen Opdrachtnemer en Opdrachtgever in overleg treden teneinde nieuwe bepalingen ter vervanging van de nietige c.q. vernietigde bepalingen overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de nietige c.q. vernietigde bepaling in acht worden genomen.
4. De onderhavige voorwaarden zijn eveneens van toepassing op alle overeenkomsten met Opdrachtnemer, voor de uitvoering waarvan derden dienen te worden betrokken.

Artikel 3. Offertes en totstandkoming overeenkomst

1. De door Opdrachtnemer gemaakte offertes zijn vrijblijvend; zij zijn geldig gedurende 30 dagen, tenzij anders aangegeven. Indien Opdrachtgever de offerte binnen 30 dagen schriftelijk aanvaardt, komt tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever een overeenkomst tot stand.
2. De prijzen in de genoemde offertes zijn exclusief BTW en andere heffingen welke van overheidswege worden opgelegd, tenzij anders aangegeven.

Artikel 4. Uitvoering van de overeenkomst

1. Opdrachtnemer zal de overeenkomst naar beste inzicht en vermogen en overeenkomstig de eisen van goed vakmanschap uitvoeren op grond van de op dat moment bekende stand der wetenschap en neemt de door Opdrachtgever kenbaar gemaakte wensen daarbij zoveel mogelijk in acht.
2. Opdrachtnemer baseert zich bij de uitvoering van de werkzaamheden op de door Opdrachtgever verstrekte informatie en bescheiden.
3. Indien en zover een goede uitvoering van de overeenkomst dit vereist, heeft Opdrachtnemer het recht bepaalde werkzaamheden te laten verrichten door derden.
4. Opdrachtgever draagt er zorg voor dat alle gegevens, waarvan Opdrachtnemer aangeeft dat deze noodzakelijk zijn of waarvan Opdrachtgever redelijkerwijs behoort te begrijpen dat deze noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de overeenkomst, tijdig in de door Opdrachtnemer gewenste vorm en op de door Opdrachtnemer gewenste wijze aan Opdrachtnemer worden verstrekt. Indien de voor de uitvoering van de overeenkomst benodigde gegevens niet, niet tijdig of niet behoorlijk aan Opdrachtnemer zijn verstrekt, heeft Opdrachtnemer het recht de uitvoering van de overeenkomst op te schorten en/of de uit de vertraging voortvloeiende extra kosten aan Opdrachtgever in rekening te brengen.

5. Opdrachtgever staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan Opdrachtnemer ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden.
6. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade, van welke aard dan ook, doordat Opdrachtnemer is uit gegaan van door Opdrachtgever verstrekte onjuiste en/of onvolledige gegevens, tenzij deze onjuistheid of onvolledigheid voor haar kenbaar behoorde te zijn.
7. Indien is overeengekomen dat de overeenkomst in fasen zal worden uitgevoerd kan Opdrachtnemer de uitvoering van die onderdelen, die tot een volgende fase behoren opschorten tot dat Opdrachtgever de resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft goedgekeurd.
8. Indien Opdrachtgever onvoldoende of onjuiste informatie aan Opdrachtnemer verstrekt of heeft verstrekt, heeft Opdrachtnemer het recht de overeenkomst te ontbinden en Opdrachtgever aansprakelijk te stellen voor eventueel hieruit voortvloeiende schade.
9. Slechts indien dit schriftelijk uitdrukkelijk is overeengekomen is Opdrachtnemer gehouden bij de uitvoering van de dienstverlening tijdige en verantwoord gegeven aanwijzingen van Opdrachtgever op te volgen. Opdrachtnemer is niet verplicht aanwijzingen op te volgen die de inhoud of omvang van de overeengekomen dienstverlening wijzigen of aanvullen; indien echter dergelijke aanwijzingen worden opgevolgd, zullen de desbetreffende werkzaamheden worden vergoed conform artikel 13 'wijziging en meerwerk'.
10. Indien de overeenkomst tot dienstverlening is aangegaan met het oog op uitvoering door een bepaalde persoon, zal Opdrachtnemer steeds gerechtigd zijn deze persoon te vervangen door een of meer andere personen met dezelfde kwalificaties.
11. In geval medewerkers van Opdrachtnemer op de locatie van Opdrachtgever werkzaamheden verrichten, zal Opdrachtgever kosteloos voor de, door die medewerkers in redelijkheid gewenste faciliteiten, zoals -indien van toepassing- een werkruimte met telecommunicatiefaciliteiten etc. zorgdragen. Opdrachtgever zal Opdrachtnemer vrijwaren voor aanspraken van derden, medewerkers van Opdrachtnemer daaronder begrepen, die in verband met de uitvoering van de overeenkomst schade lijden welke het gevolg is van het handelen of het nalaten van Opdrachtgever of van onveilige situaties in diens organisatie.

Artikel 5. Contractsduur - uitvoeringstermijn

1. De overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd, tenzij partijen uitdrukkelijk en schriftelijk anders overeenkomen.
2. Is binnen de looptijd van de overeenkomst voor de voltooiing van bepaalde werkzaamheden een termijn overeengekomen, dan is dit nimmer een fatale termijn. Bij overschrijding van de uitvoeringstermijn dient Opdrachtgever Opdrachtnemer een redelijke termijn aan te zeggen waarbinnen Opdrachtnemer alsnog de werkzaamheden kan voltooien. Vindt voltooiing van de werkzaamheden niet binnen deze redelijke termijn plaats, dan kan Opdrachtgever de overeenkomst ontbinden conform artikel 265 Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 6. Wijziging van de overeenkomst

1. Indien Opdrachtnemer op verzoek of met voorafgaande instemming van Opdrachtgever werkzaamheden of andere prestaties heeft verricht die buiten de inhoud of omvang van de overeengekomen dienstverlening vallen, zullen deze werkzaamheden of prestaties door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer worden vergoed volgens de gebruikelijke tarieven van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer is echter niet verplicht aan een dergelijk verzoek te voldoen en kan verlangen dat daarvoor een afzonderlijke schriftelijke overeenkomst wordt gesloten.
2. Opdrachtgever aanvaardt dat door werkzaamheden of prestaties als bedoeld in artikel 6.1 het overeengekomen of verwachte tijdstip van voltooiing van de dienstverlening, en de wederzijdse verantwoordelijkheden van Opdrachtgever en Opdrachtnemer, kunnen worden beïnvloed.

3. Indien de wijziging of aanvulling op de overeenkomst financiële en/of kwalitatieve consequenties hebben, zal Opdrachtnemer Opdrachtgever hierover schriftelijk van tevoren inlichten.
4. Indien een vast honorarium is overeengekomen zal Opdrachtnemer daarbij aangeven in hoeverre de wijziging of aanvulling van de overeenkomst een overschrijding van dit honorarium tot gevolg heeft.
5. In afwijking van lid 3 zal Opdrachtnemer geen meerkosten in rekening kunnen brengen indien de wijziging of aanvulling het gevolg is van omstandigheden die aan Opdrachtnemer kunnen worden toegerekend.

Artikel 7. Geheimhouding

1. Beide partijen zijn verplicht tot geheimhouding van alle vertrouwelijke informatie die zij in het kader van hun overeenkomst van elkaar of uit andere bron hebben verkregen. Informatie geldt als vertrouwelijk als dit door de andere partij is medegedeeld of als dit voortvloeit uit de aard van de informatie.
2. Behoudens met toestemming van Opdrachtgever is Opdrachtnemer niet gerechtigd de informatie die aan hem door Opdrachtgever ter beschikking wordt gesteld aan te wenden voor een ander doel dan waarvoor deze werd verkregen. Hierop wordt echter een uitzondering gemaakt in het geval Opdrachtnemer voor zichzelf in een administratieve-, civiele-, of strafprocedure optreedt waarbij deze stukken van belang kunnen zijn.
3. Opdrachtgever zal de inhoud van rapporten, adviezen of andere, al dan niet schriftelijke uitingen van Opdrachtnemer, die niet zijn opgesteld of gedaan met de strekking derden van de daarin neergelegde informatie te voorzien, niet openbaar maken, tenzij Opdrachtgever daartoe schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer heeft verkregen.
4. Opdrachtnemer zal zijn verplichtingen op grond van dit artikel opleggen aan door hem ingeschakelde derden.

Artikel 8. Intellectuele eigendom

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 7 van deze voorwaarden behoudt Opdrachtnemer zich de rechten en bevoegdheden voor die haar toekomen op grond van de Auteurswet.
2. Alle door Opdrachtnemer verstrekte stukken, zoals rapporten, adviezen, ontwerpen, schetsen, tekeningen, software enz., zijn uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door Opdrachtgever en mogen niet door hem zonder voorafgaande schriftelijk toestemming van Opdrachtnemer, worden verveelvoudigd, openbaar gemaakt, of ter kennis van derden gebracht.
3. Opdrachtnemer behoudt tevens het recht de door de uitvoering van de werkzaamheden toegenomen kennis voor andere doeleinden te gebruiken, voor zover hierbij geen vertrouwelijke informatie ter kennis van derden wordt gebracht.
4. Dit artikel is ook van toepassing na beëindiging van de overeenkomst.

Artikel 9. Beëindiging van de overeenkomst

1. Aan elk der partijen komt de bevoegdheid tot ontbinding van de overeenkomst slechts toe indien de andere partij, na een deugdelijke en zo gedetailleerd mogelijke schriftelijke ingebrekestelling waarbij een redelijke termijn gesteld wordt voor zuivering van de tekortkoming, toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van wezenlijke verplichtingen ingevolge de overeenkomst. De partij die wil ontbinden moet dit doen middels aangetekend schrijven.
2. Indien een overeenkomst welke naar zijn aard en inhoud niet door volbrenging eindigt, voor onbepaalde tijd is aangegaan, kan deze door elk der partijen na goed zakelijk overleg en onder opgave van redenen door een aangetekende schriftelijke opzegging worden beëindigd. Indien tussen partijen geen uitdrukkelijke opzegtermijn is

overeengekomen, dient bij de opzegging een termijn van drie maanden in acht te worden genomen. Partijen zullen wegens opzegging nimmer tot enige schadevergoeding zijn gehouden.

3. Partijen kunnen de overeenkomst zonder ingebrekestelling en zonder rechterlijke tussenkomst door schriftelijke kennisgeving met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk beëindigen indien -al dan niet voorlopig- surseance van betaling wordt verleend, indien ten aanzien van faillissement wordt aangevraagd of indien hun onderneming wordt geliquideerd of beëindigd anders dan ten behoeve van reconstructie of samenvoeging van ondernemingen. Partijen zullen wegens deze beëindiging nimmer tot enige schadevergoeding zijn gehouden.
4. Indien Opdrachtgever op het moment van de ontbinding als bedoeld in artikel 9.1 reeds prestaties ter uitvoering van de overeenkomst heeft ontvangen, zullen deze prestaties en de daarmee samenhangende betalingsverplichting geen voorwerp van ongedaanmaking zijn, tenzij Opdrachtnemer ten aanzien van die prestaties in verzuim is. Bedragen die Opdrachtnemer vóór de ontbinding heeft gefactureerd in verband met hetgeen hij reeds ter uitvoering van de overeenkomst heeft verricht of geleverd, blijven met inachtneming van het in de vorige zin bepaalde, onverminderd verschuldigd en worden op het moment van de ontbinding direct opeisbaar.
5. De vorderingen van Opdrachtnemer op Opdrachtgever zijn onmiddellijk opeisbaar in de volgende gevallen: na het sluiten van de overeenkomst aan Opdrachtnemer ter kennis gekomen omstandigheden geven Opdrachtnemer goede grond te vrezen dat Opdrachtgever niet aan zijn verplichtingen zal voldoen; indien Opdrachtnemer Opdrachtgever bij het sluiten van de overeenkomst gevraagd heeft zekerheid te stellen voor de nakoming en deze zekerheid uitblijft dan wel onvoldoende is.
6. In de genoemde gevallen is Opdrachtnemer bevoegd de verdere uitvoering van de overeenkomst op te schorten, dan wel tot ontbinding van de overeenkomst over te gaan, één en ander onverminderd het recht van Opdrachtnemer schadevergoeding te vorderen.

Artikel 10. Annulering

1. Opdrachtnemer heeft het recht om zonder opgaaf van redenen de begeleiding/training te annuleren of deelname van Opdrachtgever dan wel door Opdrachtgever aangewezen deelnemers te weigeren, in welke gevallen Opdrachtgever recht heeft op terugbetaling van het volledige door deze aan Opdrachtnemer betaalde bedrag
2. Opdrachtgever voor begeleiding/training heeft het recht deelname aan, of de opdracht voor begeleiding/training te annuleren per aangetekend verzonden brief.
3. Bij annulering langer dan een maand voor aanvang van begeleiding/training is Opdrachtgever verplicht 50% van het begeleidings-/trainingsgeld te voldoen.
4. Bij annulering korter dan een maand voor aanvang van begeleiding/training is Opdrachtgever verplicht 100% van het begeleidings-/trainingsgeld te betalen.
5. In geval Opdrachtgever dan wel door Opdrachtgever aangewezen deelnemer tussentijds beëindigt of anderszins niet aan begeleiding/ training deelneemt, heeft Opdrachtgever geen recht op enige terugbetaling.

Artikel 11. Relatiebeding

Medewerkers van Edith Brocken Ergo & Arbeid zijn gedurende twee jaar na het beëindigen van het dienstverband bij Edith Brocken Ergo & Arbeid aan een concurrentiebeding gebonden. Op grond daarvan staat het Opdrachtgever niet vrij gedurende de voornoemde periode buiten Edith Brocken Ergo & Arbeid om ex-werknemers Edith Brocken Ergo & Arbeid in dienst te nemen dan wel anderszins gebruik te maken van hun diensten. Voornoemde geldt ook voor de situatie dat de ex-werknemer in dienst is bij een derde.

Artikel 12. Klachten

1. Klachten over de verrichte werkzaamheden dienen door Opdrachtgever binnen 8 dagen na ontdekking, doch uiterlijk binnen 14 dagen na voltooiing van de betreffende werkzaamheden schriftelijk te worden gemeld aan Opdrachtnemer. Klachten over facturen dienen binnen 8 dagen na factuurdatum schriftelijk te worden gemeld aan Opdrachtnemer.
2. Ingeval van een terecht uitgebrachte klacht heeft Opdrachtnemer de keuze tussen aanpassing van het in rekening gebrachte tarief, het kosteloos verbeteren of opnieuw verrichten van de afgekeurde werkzaamheden of het geheel of gedeeltelijk niet (meer) uitvoeren van de opdracht tegen restitutie naar evenredigheid van door Opdrachtgever reeds betaald tarief.
3. Klachten als in artikel 11.1 genoemd, schorten de betalingsverplichting van Opdrachtgever niet op.

Artikel 13. Honorarium

1. Voor aanbiedingen en overeenkomsten waarin een vast honorarium wordt aangeboden of is overeengekomen gelden de leden 2, 5 en 6 van dit artikel. Indien geen vast honorarium wordt overeengekomen, gelden de leden 3 t/m 6 van dit artikel.
2. Partijen kunnen bij het tot stand komen van de overeenkomst een vast honorarium overeenkomen. Het vaste honorarium is exclusief BTW.
3. Indien geen vast honorarium wordt overeengekomen, zal het honorarium worden vastgesteld op grond van werkelijk bestede uren. Het honorarium wordt berekend volgens de gebruikelijke uurtarieven van Opdrachtnemer, geldende voor de periode waarin de werkzaamheden worden verricht, tenzij een daarvan afwijkend uurtarief is overeengekomen. Het uurtarief wordt per opdracht door Opdrachtnemer vastgesteld.
4. Eventuele kostenramingen zijn exclusief BTW.
5. Het uurtarief van Opdrachtnemer, zonodig vermeerderd met declaraties van ingeschakelde derden, wordt eens per maand aan Opdrachtgever in rekening gebracht, tenzij Opdrachtnemer en Opdrachtgever hierover schriftelijk andere afspraken hebben gemaakt. Over alle verschuldigde bedragen wordt de omzetbelasting afzonderlijk in rekening gebracht.
6. Indien Opdrachtnemer met Opdrachtgever een vast honorarium of uurtarief overeenkomt, is Opdrachtnemer niettemin gerechtigd tot verhoging van dit honorarium of tarief. Opdrachtnemer mag prijsstijgingen doorberekenen indien na totstandkoming van de overeenkomst, doch voordat de opdracht geheel is uitgevoerd lonen en/of prijzen een wijziging ondergaan, tenzij Opdrachtnemer en Opdrachtgever hierover schriftelijk afspraken hebben gemaakt.
7. Opdrachtnemer is gerechtigd een voorschot van 50% van het bedrag waar de overeenkomst betrekking op heeft, als voorschot te factureren.

Artikel 14. Opleidingen, cursussen en trainingen

1. Voor zover de dienstverlening van Opdrachtnemer bestaat uit het verzorgen van een opleiding, cursus of training, kan Opdrachtnemer steeds vóór de aanvang daarvan de ter zake verschuldigde betaling verlangen. De gevolgen van een annulering van deelname aan een opleiding, cursus of training zullen worden beheerst door de bij Opdrachtnemer gebruikelijke regels.
2. Indien het aantal aanmeldingen daartoe naar het oordeel van Opdrachtnemer aanleiding geeft, is Opdrachtnemer gerechtigd de opleiding, cursus of training te combineren met één of meer andere opleidingen, cursussen of trainingen, of deze op een latere datum of een later tijdstip te laten plaatsvinden.

Artikel 15. Betaling

1. Betaling dient te geschieden binnen 15 werkdagen na factuurdatum, op een door Opdrachtnemer aan te geven wijze. De betaling dient zonder schuldvergelijking te geschieden.
2. Na het verstrijken van 15 werkdagen na de factuurdatum is Opdrachtgever in verzuim; opdrachtgever is vanaf het moment van in verzuim treden over het opeisbare bedrag een rente verschuldigd van 1% per maand tot aan de dag der algehele voldoening, tenzij de wettelijke rente hoger is in welk geval de wettelijke rente geldt.
3. In geval van liquidatie, faillissement of surseance van betaling van Opdrachtgever zullen de vorderingen van Opdrachtnemer en de verplichtingen van Opdrachtgever jegens Opdrachtnemer onmiddellijk opeisbaar zijn.
4. Door Opdrachtgever gedane betalingen strekken steeds in de eerste plaats ter afdoening van alle verschuldigde rente en kosten, in de tweede plaats van opeisbare facturen die het langst open staan, zelfs al vermeldt Opdrachtgever, dat de voldoening betrekking heeft op een latere factuur.
5. Opdrachtnemer heeft het retentierecht op alle zich onder haar bevindende gegevens, papieren en andere goederen, tot aan het moment waarop Opdrachtgever al hetgeen hij aan Opdrachtnemer verschuldigd is, heeft voldaan.

Artikel 16. Incassokosten

1. Is Opdrachtgever in gebreke of in verzuim met het nakomen van één of meer van zijn verplichtingen, dan komen alle redelijke kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte voor rekening van Opdrachtgever.
2. Indien Opdrachtnemer aantoont hogere kosten te hebben gemaakt, welke redelijkerwijs noodzakelijk waren, komen ook voor deze vergoeding in aanmerking. Bij het achterwege blijven van tijdige betaling staat het Opdrachtnemer vrij de vordering ter incasso uit handen te geven. In dat geval komen alle kosten, zowel gerechtelijke als buitengerechtelijke (incasso) kosten ten laste van Opdrachtgever. Daaronder zullen steeds zijn begrepen de kosten van incassobureaus, alsmede de kosten en het loon van de deurwaarders en advocaten, ook indien deze de, in rechte toe te wijzen proceskosten overschrijden. In ieder geval zal 10% van het verschuldigde bedrag verschuldigd zijn bij niet tijdige betaling voor buitengerechtelijke incassokosten.

Artikel 17. Aansprakelijkheid

1. Opdrachtnemer verplicht zich binnen de gegeven opdracht naar beste inzicht en vermogen en overeenkomstig de geldende richtlijnen uit te voeren.
2. Indien een fout wordt gemaakt doordat Opdrachtgever aan Opdrachtnemer onjuiste informatie heeft verstrekt, is Opdrachtnemer voor de ontstane schade niet aansprakelijk. Indien Opdrachtgever aantoont dat hij schade heeft geleden door een fout van Opdrachtnemer welke bij zorgvuldig handelen zou zijn vermeden, is Opdrachtnemer voor die schade aansprakelijk tot ten hoogste het bedrag van de vergoeding die Opdrachtnemer voor de werkzaamheden in het kader van de opdracht heeft ontvangen.
3. Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor vorderingen van derden wegens schade die veroorzaakt is doordat Opdrachtgever aan Opdrachtnemer onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, tenzij Opdrachtgever aantoont dat de schade geen verband houdt met verwijtbaar handelen zijnerzijds dan wel veroorzaakt is door opzet of daarmee gelijk te stellen grove nalatigheid van Opdrachtnemer.
4. Aansprakelijkheid van Opdrachtnemer voor indirecte schade, waaronder mede begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen en schade door bedrijfsstagnatie is te allen tijde uitgesloten.
5. De in lid 1 van dit artikel neergelegde aansprakelijkheidsbeperking wordt mede bedongen ten behoeve van de door Opdrachtnemer voor de uitvoering van de opdracht ingeschakelde derden, die derhalve hierdoor een rechtstreeks beroep op deze aansprakelijkheidsbeperking hebben.

6. De aansprakelijkheid van Opdrachtnemer is te allen tijde beperkt tot het bedrag dat uit hoofde van de beroeps/bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering van Opdrachtnemer in het betreffende geval zal worden uitgekeerd. Voor buiten dit lid bedoelde gevallen is de aansprakelijkheid beperkt tot het bedrag dat voor een schadeveroorzakende prestatie in rekening is gebracht, of indien het een duurovereenkomst betreft, tot het factuurbedrag over een periode van 6 maanden. In geen geval zal de schadevergoeding meer bedragen dan € 250.000,-.

Artikel 18. Overmacht

1. Onder overmacht wordt in deze algemene voorwaarden verstaan naast hetgeen daaromtrent in de wet en jurisprudentie wordt begrepen, alle van buiten komende oorzaken, voorzien of niet voorzien, waarop partijen geen invloed kunnen uitoefenen, doch waardoor partijen niet in staat zijn hun verplichtingen na te komen. Werkstakingen in het bedrijf van partijen worden daaronder begrepen.
2. Partijen hebben ook het recht zich op overmacht te beroepen, indien de omstandigheid die (verdere) nakoming verhindert, intreedt nadat partijen hun verbintenis hadden moeten nakomen.
3. Tijdens overmacht worden de verplichtingen van partijen opgeschort. Indien de periode waarin door overmacht nakoming van de verplichtingen door partijen niet mogelijk is langer duurt dan 2 maanden zijn beide partijen bevoegd de overeenkomst te ontbinden zonder dat er in dat geval een verplichting tot schadevergoeding bestaat.
4. Ingeval van overmacht wordt hetgeen dat reeds ingevolge de overeenkomst is gepresteerd naar verhouding afgerekend, zonder dat partijen elkaar overigens nog iets verschuldigd zijn.

Artikel 19. Geschillenbeslechting

Alle geschillen tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever die mochten ontstaan en waarover niet onderling een oplossing kan worden bereikt, zullen bij uitsluiting worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te Den Haag.

Artikel 20. Toepasselijk recht

Op elke overeenkomst tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever is Nederlands recht van toepassing.

Den Haag, oktober 2014